

## Редовна настава – Верска настава православни катихизис

ОШ „Прва основна школа краља Петра II“ Ужице		За период од 2026-2030. ш.г.	
Стручно веће за	Стручно веће Друштвених наука		
Предмет	Верска настава	Разред	први
Просветни гласник	Наставни план и програм предмета објављен је у „ Сл. гласнику – РС –“, Просветном гласнику“ број 11 од 2016. године.		
Годишњи фонд часова	36	Недељни фонд часова	1
Циљ учења	Циљ наставе православног катихизиса (веронауке) у основном образовању и васпитању јесте да пружи целовит православно поглед на свет и живот, уважавајући две димензије: историјски хришћански живот (историјску реалност Цркве) и есхатолошки (будући) живот (димензију идеалног). То значи да ученици систематски упознају православно веру у њеној доктринарној, литургијској, социјалној и мисионарској димензији, при чему се хришћанско виђење живота и постојања света излаже у веома отвореном, толерантном дијалогу са осталим наукама и теоријама о свету, којим се настоји показати да хришћанско виђење (литургијско, као и подвижничко искуство Православне Цркве) обухвата сва позитивна искуства људи, без обзира на њихову националну припадност и верско образовање.		
Опште предметне компетенције	<p>Задаци верске наставе јесу да код ученика:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• развија отвореност и однос према Богу, другачијем и савршеном у односу на нас, као и отвореност и однос према другим личностима, према људима као ближњима, а тиме се буди и развија свест о заједници са Богом и са људима и посредно се сузбија екстремни индивидуализам и егоцентризам;</li> <li>• развија способност за постављање питања о целини и коначном смислу постојања човека и света, о људској слободи, о животу у заједници, о феномену смрти, о односу са природом која нас окружује, као и о сопственој одговорности за друге, за свет као творевину Божју и за себе;</li> <li>• развија тежњу ка одговорном обликовању заједничког живота са другим људима из сопственог народа и сопствене Цркве или верске заједнице, као и са људима, народима, верским заједницама и културама другачијим од сопствене;</li> <li>• изгради способност за дубље разумевање и вредновање културе и цивилизације у којој живе;</li> <li>• изгради свест и уверење да свет и живот имају вечни смисао.</li> </ul>		
Методе рада	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Фронтални;</li> <li>• Индивидуални;</li> <li>• Дијалогски;</li> <li>• Тимски;</li> <li>• Групни;</li> <li>• Илустративни;</li> <li>• Практични.</li> </ul>		
Облици рада	Фронтални рад, рад у пару, рад у групи, индивидуални рад.		

Ресурси	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Библијски текстови (прилагођени узрасту);</li> <li>• Иконе и илустрације;</li> <li>• ППТ презентације;</li> <li>• Видео записи;</li> <li>• Наставни листићи;</li> <li>• Црквени простор (храм);</li> <li>• Дигитални алати и веб садржаји.</li> </ul>		
Корелација	Српски језик, Свет око нас, Ликовна култура, Музичка култура, Грађанско васпитање, Дигитални свет		
Наставна тема	Исходи	Наставни садржај	Образовни стандарди
УВОД	<p><i>Когнитивни аспект:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• да разуме основна сазнања о темама које ће се обрађивати на настави Православног катихизиса</li> </ul> <p><i>Афективни аспект:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• бити подстакнут да активно учествује на часовима верске наставе</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Упознавање са садржајем програма и начином рада</li> </ul>	/
ЗАЈЕДНИЦА КАО ОСНОВ ЖИВОТА	<p><i>Когнитивни аспект:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• моћи да опише и објасни значење појма заједнице као и његов однос према њему блиским особама (породици)</li> <li>• моћи да препозна да не можемо једни без других</li> <li>• знати да нас љубав повезује са другима</li> <li>• знати да се правилно осени крсним знаком</li> <li>• знати да је Бог Света Тројица (Заједница)</li> <li>• знати да крштењем постајемо чланови</li> </ul> <p><i>Афективни аспект:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• пожелети да чини добро другима (ближњима) у својој заједници</li> <li>• желети да изражава хришћанску љубав према Богу и ближњима</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Човек као биће заједнице;</li> <li>• Појам заједнице;</li> <li>• Породица као основна заједница;</li> <li>• Живот у школи као нова заједница;</li> <li>• Односи у заједници;</li> <li>• Љубав као основ повезаности међу људима;</li> <li>• Бог као заједница – Света Тројица;</li> <li>• Крштење као улазак у заједницу Цркве;</li> <li>• Крсни знак и његов значај;</li> <li>• Приче и слике које приказују породицу;</li> <li>• Прича о „малој породици“ (деца са једним родитељем или старатељем);</li> <li>• Садржаји у вези са животом у школи (нова заједница); односи у заједници.</li> </ul>	/
ЗАЈЕДНИЦА ЉУБАВИ БОГА, ЧОВЕКА И ПРИРОДЕ	<p><i>Когнитивни аспект:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• знати да заједница са Богом почива на слободи</li> <li>• знати да је послушност израз љубави</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Породични односи и односи у Цркви;</li> <li>• Сличности и разлике између породице и Цркве;</li> <li>• Однос човека и Бога;</li> </ul>	/

	<ul style="list-style-type: none"> <li>• моћи да препозна да је даривање плод љубави</li> <li>• моћи да сазна да је молитва разговор са Богом</li> <li>• моћи да усвоји текст молитве Оче наш</li> <li>• знати да је Бог Отац створио свет из љубави</li> <li>• моћи да препозна да је наш живот Божји дар</li> <li>• знати да Бог жели да живимо у заједници са Њим</li> </ul> <p><i>Афективни аспект:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• показивати жељу да љубав исказује на конкретан начин</li> <li>• бити мотивисан да љубав према Богу изражава молитвом</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Заједница са Богом као однос љубави и слободе;</li> <li>• Молитва као разговор са Богом;</li> <li>• Молитва „Оче наш“;</li> <li>• Послушност као израз љубави;</li> <li>• Даривање као плод љубави;</li> <li>• Јединство кроз међусобне односе љубави;</li> <li>• Бог као Отац који је створио свет из љубави;</li> <li>• Живот као Божји дар;</li> <li>• Приче које говоре о томе да када некога волимо, онда га и слушамо;</li> <li>• Како можемо да помогнемо другоме – љубав кроз добра дела;</li> <li>• Садржаји који приказују лепоту створеног света;</li> <li>• Песма „Ал’ је леп овај свет“, Ј. Ј. Змај;</li> <li>• Бог је цео свет створио из љубави.</li> </ul>	
<p>НЕИЗМЕРНА ЉУБАВ БОЖЈА - ХРИСТОС СЕ РОДИ</p>	<p><i>Когнитивни аспект:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• моћи да препозна основне догађаје библијске приповести о Христовом рођењу</li> <li>• моћи да препозна и именује главне личности из библијске приче о Христовом рођењу ( уз помоћ иконе празника и по кључним симболима)</li> <li>• моћи да препозна да је прослава празника догађај целе породице кроз који се остварује заједница љубави</li> <li>• моћи да усвоји текст (садржај) и мелодију песме ( Божић, Божић )</li> <li>• моћи да препозна да је Свети Сава посветио свој живот Богу због љубави према Њему</li> </ul> <p><i>Афективни аспект:</i> По завршетку теме:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• код ученика ће се развити жеља да активно учествује у</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Долазак Спаситеља у свет;</li> <li>• Послање Сина Божјег као дар љубави Бога Оца свету;</li> <li>• Христово рођење;</li> <li>• Главне личности и догађаји библијске приче о Христовом рођењу;</li> <li>• Прослава Христовог рођења као празник породице и заједнице љубави;</li> <li>• Свети Сава као пример љубави према Богу;</li> <li>• Свети Сава као остварени син Бога Оца;</li> <li>• Новозаветно сведочанство о Христовом рођењу (препричано и прилагођено);</li> <li>• Божићна песма: „Божић, Божић благи дан“;</li> <li>• Химна Светом Сави.</li> </ul>	<p>/</p>

	<p>прослави Христовог рођења</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• код ученика ће се развити жеља да према ближњима подражава пример љубави Светога Саве</li> </ul>		
<p>ЦРКВА - ЗАЈЕДНИЦА СА БОГОМ</p>	<p><i>Когнитивни аспект:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• моћи да опише појединости библијске повести о стварању света</li> <li>• моћи да разликује оно што је Бог створио од онога што је човек направио на примерима из непосредног окружења</li> <li>• знати зашто за Бога кажемо да је Творац</li> <li>• моћи да објасни, на елементарном нивоу, повезаност људи и природе</li> <li>• уочити да се у Цркви остварује јединство људи и природе са Богом</li> <li>• знати да у заједници са Богом учествујемо слободно – само ако то желимо (пример Светога Саве и његовог слободног избора)</li> <li>• да се упозна са Литургијом као догађајем (заједничком трпезом) на којем се окупља Божја породица</li> </ul> <p><i>Афективни аспект:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• код ученика ће се развити жеља да својом послушношћу изражава своју љубав и слободу</li> <li>• ученик ће желети да учествује у Литургији</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Долазак Спаситеља у свет;</li> <li>• Послање Сина Божјег као дар љубави Бога Оца свету;</li> <li>• Христово рођење;</li> <li>• Основни догађаји и личности библијске приче о Христовом рођењу;</li> <li>• Прослава Христовог рођења као празник породице и заједнице љубави;</li> <li>• Свети Сава као пример љубави према Богу;</li> <li>• Новозаветно сведочанство о Христовом Рођењу (препричано и прилагођено);</li> <li>• Божићна песма: „Божић, Божић благи дан“;</li> <li>• Свети Сава – остварени син Бога Оца (кроз љубав и заједницу са Богом, свако од нас постаје као Свети Сава);</li> <li>• Химна Светом Сави.</li> </ul>	/
<p>ХРИСТОВА ЉУБАВ ПРЕМА ЧОВЕКУ И СВЕТУ</p>	<p><i>Когнитивни аспект:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• упознати Христово учење као „учење“ о љубави и праштању ( на примерима из јеванђељских прича) • препознати и разумети да је права љубав када је показујемо делима</li> <li>• усвојити садржај и мелодију песме „Знаш ли ко те љуби силно“</li> <li>• бити у могућности да опише</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Стварање света;</li> <li>• Бог као Творац;</li> <li>• Разлика између онога што је Бог створио и онога што је човек направио;</li> <li>• Повезаност људи и природе;</li> <li>• Црква као заједница сабраног Божјег народа;</li> <li>• Јединство људи и природе са Богом у Цркви;</li> <li>• Заједница са Богом као слободан избор;</li> </ul>	/

	<p>појединости библијске повести о Христовом Васкрсењу</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• препознати и именовати главне личности из библијске приче о Христовом Васкрсењу ( уз помоћ иконе празника и по кључним симболима)</li> <li>• препознати да је прослава празника догађај целе породице кроз који се остварује заједница љубави</li> <li>• моћи да опише прослављање Васкрса у својој породици</li> <li>• знати обичаје у вези са Васкрсом</li> </ul> <p><i>Афективни аспект:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• развијати потребу да делима исказују љубав</li> <li>• развијати жељу да учествује у припремама за прославу овог највећег хришћанског празника</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Свети Сава као пример слободног избора за живот са Богом;</li> <li>• Литургија као догађај – заједничка трпеза Божје породице;</li> <li>• Лично учешће у животу Цркве;</li> <li>• Библијско казивање о стварању света;</li> <li>• Живот првих људи – Божја жеља да свет буде Црква;</li> <li>• Човек не прихвата Божје дарове – непослушност и себичност.</li> </ul>	
НАША БРИГА О СВЕТУ	<p><i>Когнитивни аспект:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• моћи да преприча одабране приче које говоре о Христовој љубави према свету и човеку</li> <li>• на елементарном нивоу моћи да објасни међусобну повезаност свих људи и природе</li> <li>• препознати и именовати поступке људи који су прожети љубављу према природи, људима и Богу</li> <li>• уочити у којој мери је напредовао и савладао градиво Православног катихизиса 1. разреда основне школе</li> </ul> <p><i>Афективни аспект:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• развијати жељу да се брине о биљкама и животињама и целокупној природи</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Христос као узор љубави према свету и човеку;</li> <li>• Љубав према Богу кроз љубав према људима и природи;</li> <li>• Међусобна повезаност свих људи и природе;</li> <li>• Поступци који показују љубав према природи, људима и Богу;</li> <li>• Брига о биљкама, животињама и целокупној природи;</li> <li>• Разне приче које говоре о служењу човека човеку;</li> <li>• Човекова брига за очување природе, биљака и животиња;</li> <li>• Прича „Свети Герасим и лав Јордан“;</li> <li>• Приче и слике о кућним љубимцима.</li> </ul>	/
Дидактичко-методичко остваривање	<p>Катихизација као литургијска делатност – заједничко је дело катихете (вероучитеља) и његових ученика. Катихета (вероучитељ) би требало стално да има на уму да катихеза не постоји</p>		

<p>програма</p>	<p>ради гомилања информација („знања о вери“), већ као настојање да се учење и искуство Цркве лично усвоје и спроведу у живот кроз слободно учешће у богослужбеном животу Цркве.</p> <p>На почетку сваке наставне теме ученике би требало упознати са циљевима и исходима наставе, садржајима по темама, начином остваривања програма рада, као и са начином вредновања њиховог рада.</p> <p>У наставном процесу користе се различити облици и методе рада, уз комбиновање више врста дидактичког материјала: илустрације, шеме, мапе ума, ППТ презентације, видео записи, као и дигитални алати.</p> <p>Наставник је организатор, креатор и координатор ученичких активности, који подстиче интеракцију, поставља питања, пружа повратну информацију и прилагођава наставу узрасту ученика, њиховим интересовањима, способностима и мотивацији.</p> <p>Настава се реализује у складу са савременим педагошким захтевима, уз подстицање активног учешћа ученика, развијање комуникације, сарадње и повезивање градива са свакодневним животом.</p> <p>Циљ наставе је да ученик доживи Цркву као заједницу у којој се остварује његова личност кроз однос са Богом и ближњима.</p>
<p>Праћење напредовања и вредновање постигнућа ученика (оцењивање)</p>	<p>Праћење напредовања ученика врши се континуирано током школске године кроз формативно и сумативно оцењивање.</p> <p>Процењују се: вештине изражавања и саопштавања, разумевање и примена научених садржаја, рад са подацима, ангажовање ученика, као и способност повезивања знања и доношења закључака.</p> <p>Оцењивање се реализује кроз:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• усмено испитивање;</li> <li>• писмено испитивање;</li> <li>• посматрање активности ученика на часу;</li> <li>• прегледање свеске;</li> <li>• редовност израде домаћих задатака;</li> <li>• учешће у групном и индивидуалном раду;</li> <li>• израду паноа, презентација и других ученичких радова.</li> </ul> <p>Наставник води евиденцију о активностима ученика, њиховом напредовању, ангажовању и постигнућима.</p> <p>Формативно оцењивање врши се свакодневно кроз праћење рада ученика, док се сумативно оцењивање реализује на крају полугодишта и школске године.</p> <p>Оцена се заснива на целокупном раду ученика, његовој активности, самосталности, одговорности и напредовању у односу на почетни ниво.</p>
<p>Начин прилагођавања</p>	<p>Наставни програм се прилагођава ученицима којима је потребна додатна образовна подршка кроз:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставе;</li> <li>• индивидуализацију наставног процеса;</li> <li>• прилагођавање задатака, начина рада и оцењивања;</li> </ul>

- |  |  |
|--|--|
|  | <ul style="list-style-type: none"><li>• коришћење вршњачке подршке;</li><li>• сарадњу са стручним сарадницима и родитељима;</li><li>• уважавање индивидуалних способности, интересовања и потреба ученика.</li></ul> |
|--|--|

Наставник континуирано прати напредовање ученика и у складу са тим прилагођава наставни процес како би сваки ученик остварио своје максималне потенцијале.